VIERDE JAAR, N°. 716. 1840. DONDERDAG, 5 MAART

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206,
en bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7.—
en *Buitensteden* franco .... 8.—
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... – 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... – 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

De Grondwets-Hervorming,

VOLGENS

MR. *J. R. THORBECKE.*

XII.

De artikelen H. G. 38—42, *van de Voogdij des Konings*, en 43—51, *van het Regentschap*, zijn, in de zelfde volgorde, Pr. 30—34, en 36—44. Daar tusschen in, aan het einde der afdeeling van de *Voogdij*, heeft de Pr. een art. 35, vervangende het art. 47 H. G. Omtrent de afscheiding van die beide onderwerpen, heeft de Aant. de volgende opmerking:

Bl. 47—49. Bij de wetgeving van 1747 en de constitutie van 1806 waren Voogdij en Regentschap niet gescheiden, in zooverre beide van regtswege aan denzelfden persoon behoorden. De scheiding, voorgesteld in de Schets van Hogendorp, art. 17, werd aangenomen door de Grondwet van 1814, art. 23, en bekrachtigd in 1815. Over het algemeen is de instelling van het Regentschap, zoo als die der Voogdij, bij onze Grondwet geformeerd naar de beginselen der vorige Grondwet, door Hogendorp ontworpen, en meest in de eigen woorden behouden. Het uitvoerige eedsformulier echter, in art. 45 [en ook art. 42 H. G., 34 en 42 Pr.], benevens eene enkele andere gewigtige aanvulling, is het werk der Commissie van 1815.

De bedoelde aanvulling is ongetwijfeld het in de H. G. ingelaschte art. 47 tusschen art. 46 en 48, vervangende art. 25 en 26 der O. G."

H. G. art. 46. Het Koninklijk gezag wordt mede waargenomen door een' Regent, ingevalle de Koning buiten staat geraakt de regering waar te nemen.

Wanneer aan den *Raad van State* gebleken is, dat zulk geval bestaat, roept dezelve de Staten-Generaal, en wel *de Tweede* [illegible] *getale*, [illegible], het bestaande beletsel, te voorzien.

De leden der Staten Generaal, die zich op den een-en-twintigsten dag op deze oproeping ter plaatse bevinden, waar de zetel van het Gouvernement gevestigd is, openen de vergadering.

Art. 47. *Indien er eenig toezigt op den persoon des Konings*, die zich in de omstandigheden, bij het vorige artikel bedoeld, bevindt, *noodig is*, wordt daarin voorzien naar de beginselen omtrent de voogdij van eenen minderjarigen Koning, bij art. 39 en 41 bepaald.

Art. 48. Wanneer de Prins van Oranje *in dat geval* zijn achttiende jaar vervuld heeft, is hij van regtswege Regent.

De O. W. art. 26 had *in zoodanig geval;* maar dit volgde onmiddellijk op het onderstelde van eens Konings *buiten staat geraken.* Door de inlassching van art. 47, hier, ziet «*in dat geval*» letterlijk slechts op de omstandigheid, dat er *eenig toezigt noodig* ware.

Vermits ook art. 26 op art. 25 O. W. (hier 48 en 46) onmiddellijk volgde, kon het duidelijk zijn, dat bij meerderjarigheid van den Prins van Oranje de *voorziening* in het beletsel door de Staten-Generaal overbodig was. Thans geeft het verband der drie artikelen aanleiding tot de vraag, (Aant. bl. 51:) Moeten, ook in het geval van art. 48, de Staten-Generaal, volgens art. 46, worden bijeengeroepen? Waartoe? Er is immers «in het bestaande beletsel» voorzien?

Wat de zamenroeping der Tweede Kamer *in dubbelen getale* betreft, ook voorgeschreven bij art. 44 H. G., wanneer, in het geval der minderjarigheid eens Konings, omtrent het Regentschap geene schikking bij het leven des overleden Konings gemaakt is, hoewel anders de Regent door den regerenden Koning en de Staten-Generaal, volgens art. 43 H. G., *in eene vereenigde zitting der beide Kamers*, te voren benoemd wordt, doet de Aant. dit onderscheid ook in verband met de bepalingen omtrent de *Voogdij* opmerken:

Bl. 49. Terwijl de Grondwet tot het beramen der voogdij, in art. 40, 41 en 47, het houden van eene *vereenigde* zitting der beide Kamers gebiedt, eischt zij tot de instelling van een Regentschap, bij welke de Koning zelf niet meer medewerken kon, in art. 44 en 46, *daarenboven de zamenstelling der Tweede Kamer in dubbelen getale.*

Hoedanig ook, toch steeds bij wijze van *vereenigde* zitting. Derhalve, *niet* volgens de regelen, tot het maken van *wetten* voorgeschreven.

Desniettemin vindt men in de Pr., die overigens in deze reeks meerendeels met de H. G. woordelijk gelijk blijft, art. 32 en 33, tot vervanging van art. 40 en 41 H. G., volgenderwijze van de laatstgenoemde verschillend:

H. G. Art. 40. Deze voogdij wordt vooraf *beraamd* door den Regerenden Koning en de Staten-Generaal, in eene vereenigde zitting der beide Kamers.

Art. 41. Indien de schikking betreffende de voogdij niet mogt gemaakt zijn vóór het overlijden van den Regerenden Koning, *wordt daarin* door de Staten-Generaal, in eene vereenigde zitting der beide Kamers, *voorzien, met overleg*, zoo veel mogelijk, van eenigen der naaste bloedverwanten van den minderjarigen Koning.

Pr. Art. 32. Deze voogdij *wordt ingesteld bij eene wet.* Over het ontwerp dier wet nemen *de Staten-Generaal hun besluit* in eene vereenigde zitting der beide Kamers.

Art. 33. *De wet* wordt, zoo mogelijk, nog bij het leven van den Koning, die eenen minderjarigen opvolger nalaat, gemaakt. *Mogt dit niet zijn geschied*, zoo worden, is het doenlijk, eenige der naaste bloedverwanten van den minderjarigen Koning over de beraming der voogdij *gehoord.*

En wat dan, wanneer die Koninklijke bloedverwanten *zouden gehoord* zijn? Wordt alsdan *de wet* gemaakt?

Zoo meent het de Pr., naar het schijnt. Nergens, evenwel, staat in de Grondwet te lezen, dat de Staten-Generaal, alleen, eene wet kunnen maken.

Vermoedelijk is het denkbeeld om de regeling der Voogdij, hetzij dat die door den regerenden Koning met de Staten-Generaal vooraf *beraamd* zij, hetzij dat de Staten-Generaal *met overleg* der Koninklijke bloedverwanten in het verzuim daarvan te *voorzien* hebben, eene *wet* te heeten, eerst tusschen de uitgave der Aant. en die der Pr. opgerezen. Althans de redenering, welke men in de Aant. op art. 51 der H. G. leest, pleit er veeleer tegen:

Bl. 53, 54. *Art.* 51, (1) uit de Grondwet van 1814 art. 27, die geput had uit de Schets art. 20, overgenomen, is slechts in zoo verre niet nutteloos, als het voorschrijft, dat de Staten-Generaal in de drie genoemde gevallen, eer zij er in voorzien, *plegtiglijk moeten verklaren welk geval er bestaat;* overeenkomstig, zoo het schijnt, met den vorm, waaraan art 229 verandering of bijvoeging der Grondwet onderwerpt. Zoo 't schijnt; want wat de Grondwet wil, zegt zij niet duidelijk. *Wordt ook hier eene wet gevorderd?* Maar eene wet, *van de Staten-Generaal alléén, zonder medewerking van het Koninklijk gezag?* De reden, weshalve art. 229 eene wet eischt, is klaar. *Zij is het hier geenszins.* Op de ontvangst van die wet kiezen, volgens art. 230, de provinciale Staten de buitengewone leden, die met de gewone de Tweede Kamer in dubbelen getale moeten uitmaken. Moet die keuze, in de gevallen van art. 51, (2) geschieden op ontvangst der plegtige verklaring, die het artikel gebiedt? Zoodat *die plegtige verklaring* wierd gegeven door de gewone Staten-Generaal, naar art. 99, bij overlijden des Konings zonder oproeping vergaderd, en de *voorziening vervolgens* gedaan wierd door de Staten-Generaal, vergaderd en zamengesteld op den voet van art. 24? *Doch hiermede strookt art. 46 niet, in welk geval de Tweede Kamer van den beginne af in dubbelen getale wordt bijeen geroepen.*

Nogtans, het is vooral niet die laatste bedenking, waaruit beslissend volgen zou, dat de daarbij bedoelde beschikking (benoeming van eenen Regent) niet bij wijze eener *wet* zou kunnen plaats hebben; — hoewel in dat geval niet door de Staten-Generaal alleen. Bij eene nadere beschouwing van art. 46 H. G., in verband met het eerste lid van art. 49, vallen daarbij gapingen in het oog, die trouwens wel van zelve door den natuurlijken loop der zaak aan te vullen zijn. Slechts *ten deele* geschiedt dit in de Pr. bij art. 38—41, vervangende art. 46 en 48 H. G. hiervoren aangehaald.

Pr. Art. 38. Het Koninklijk gezag wordt mede waargenomen door een' regent, in gevalle de Koning *buiten staat geraakt* de Regering waar te nemen.

Wanneer aan den Raad van State gebleken is, dat zulk een geval bestaat, *roept hij de Staten-Generaal*, en wel de Tweede Kamer in dubbelen getale, *onverwijld bijeen*, *om hun het bestaande geval voor te dragen.*

Art. 39. De Staten-Generaal de voordragt onderzocht, *en er zich bij een besluit, in eene vereenigde zitting der beide Kamers genomen, mede vereenigd hebbende*, wordt de *ongeschiktheid van den Koning, om de Regering waar te nemen, in den vorm eener wet verklaard.*

Art. 40. Wanneer de Prins van Oranje zijn achttiende jaar heeft vervuld, is hij van regtswege regent.

Art. 41. *Wanneer de Prins van Oranje zijn achttiende jaar niet heeft vervuld, wordt in het regentschap, gelijk boven* (art. 37), *is bepaald, voorzien, zoo lang als de ongeschiktheid des Konings duurt, en de Prins van Oranje zijn achttiende jaar niet heeft vervuld.*

De Pr., even als ook de O. W. en H. G., denkt hier niet aan het geval, dat de ongeschiktheid zich openbaarde tijdens het bijeenzijn der Staten-Generaal in gewone zitting. Het schijnt in dat geval natuurlijk, dat de *oproeping* in dubbelen getale door den Raad van State met overleg of althans voorkennis der reeds werkelijk vergaderde Kamers geschiede, ofschoon desniettemin *de plegtige verklaring* van het bestaande geval wel aan de op te roepen buitengewone vergadering kan overgelaten blijven.

(1) H. G. Art. 51. Indien de Koning aan de Staten-Generaal geen' *troonopvolger* heeft voorgedragen (art. 25); indien gezamenlijk met denzelven geene *voogdij* over den minderjarigen Koning is *beraamd* (art. 40); indien er geen *Regent* is benoemd (art. 45), verklaren de Staten-Generaal plegtiglijk, welk geval bestaat, *en voorzien daarin* vervolgens, op de gronden hiervoren gelegd bij art. 27, 41 en 44.

(2) «Met uitzondering altoos van art. 41, add. art. 47, waar geene zamenstelling in dubbelen getale is voorgeschreven.» Aant. bl. 54, noot.

MENGELWERK.

DE HONDERD DUKATEN.

Een familie-tafereel uit den vroegeren tijd.

(*Vervolg.*)

«Hoe het mogelijk kan geweest zijn, de uitgaven voor de geheele huishouding te bestrijden, met de geringe haar aangewezen inkomsten, dit weet ik mij niet verklaren,» vervolgde de graaf, nadat hij den oude de zaak had verhaald; «en de gedachte rijst bij mij op, alsof zulks slechts kan geschied zijn op eene wijze, die ik zou moeten misbillijken. Hoe hoog ik ook de huishoudelijke spaarzaamheid vereere, waardoor de welvaart der familiën in bloei wordt gehouden, moet zij echter, naar mijne grondstelling en bepaalden wil, niet zóó opgedreven worden, dat regtvaardigheid en welvoegelijkheid daardoor schade lijden. Zeg mij derhalve rond uit, of gij ook in iets minder hebt genoten, dan naar gewoonte. Ik zal daarover niet verder spreken, maar het u op eene andere wijze trachten te vergoeden, opdat niemand zich over de freule noch over mij te beklagen hebbe.» De graaf zeide dit met een' vorschenden blik, maar tevens op een' toon, welke den fijnen opmerker dadelijk overtuigd zou hebben, dat hij geenerhande vermoeden koesterde.

«Dan kent de graaf de freule slecht,» antwoordde WERNER met drift, «wanneer gij kunt vermoeden, dat zij eenig levend schepsel niet zou laten toekomen, wat regt en billijk is. Alle dagen komt de freule in de keuken, wanneer onze maaltijd wordt aangeregt, en proeft de spijzen, of zij goed zijn, en blijft zoo lang, dat alles is opgedragen en de keukenmeid de honden behoorlijk gevoederd heeft. Nergens was eenige beperking te vinden, dan op de tafel der freule zelve, op welke in uwe afwezigheid zelden meer dan een enkel geregt verscheen. Al het wild, dat de jagers inleverden, en alles, wat aan tuinvruchten meer geplukt of gesneden werd, dan voor de huishouding noodig was, werd verkocht, en van dat geld de overige uitgaven bestreden. Overal, waar het noodig was, was de freule steeds in persoon tegenwoordig, en toen de tuinbaas aan de jicht lag, heeft zij zelve twee maanden lang het dadelijk toezigt gehouden over de oranjerie. En dan hield zij nog zoo veel tijd overig, dat zij bijna de geheele middagen borduurde en 's avonds op de luit kon spelen en zingen, dikwerf waarlijk zoo hartroerend, heer graaf, dat mij de tranen in de oogen schoten. Neen, heer graaf, der freule mag niets ten laste worden gelegd, daarvoor strijd ik: dat is eene ware parel, en de heer overste VON ELSNER zal inderdaad een benijdenswaardig echtgenoot zijn, wanneer.... »

«De overste VON ELSNER — wat wilt gij daarmede zeggen?» viel de graaf den oude ijlings in de rede.

«Nu,» antwoordde WERNER bedaard; «de graaf weet toch wel, dat, eenige dagen na uwe afreize, de oude heer VON ELSNER op *Buchenfeld* overleden is. Spoedig daarna heeft zijn zoon, de overste, zijn ontslag genomen, om zijn erfgoed zelf te beheeren. Deze heeft nu bij mevrouw VON WEILEN, aan welke de freule somwijlen des Zondags namiddags een bezoek bragt, haar meermalen ontmoet, en, zoo men zegt, regt lief gekregen. Hij moet ernstig aanzoek hebben gedaan om hare hand, en, zoo ik vertrouw, niet te vergeefs, want het is een regt hupsch schoon jongman, van wien niemand iets anders dan goeds weet te zeggen.»

«Nooit! Dan zal ik ook een woord mede te spreken hebben!» barstte de graaf uit. «Wanneer hij zich vermeet, met zulk een doel mijn huis te betreden, dan zal ik hem op eene goede manier den weg wijzen!»

«Maar, heer graaf!» zeide de oude eenigzins onthutst; «waarom moet dan zulk eene beminnelijke en verstandige freule door niemand worden aangezocht? Het ware waarachtig zonde en jammer, wanneer zulk een meisje oude vrijster moest sterven!»

«En wie zou bij mij hare plaats bekleeden? Wie zou mijne huishouding behartigen, en mij nabij zijn, wanneer ik oud en zwak word?» zeide de graaf, met steeds meer verheffende hartstogtelijkheid.

«Wel, wie anders dan de toekomstige gravin, want, dat de heer graaf uitgereisd is om zich eene gemalin te zoeken, weet zelfs bijna elk kind uit de nabuurschap,» hernam WERNER met te grootere bevreemding.

«Niet ieder, die zoekt, vindt,» antwoordde de graaf. «Ook ik heb niet gevonden, wat ik zocht, blijf derhalve ongehuwd, en kan de freule niet ontberen. Het leven,» ging hij voort, op hoogeren bewogen toon, «zoude voor mij, zonder LUITGARDE, geene waarde meer hebben — mijn kasteel zonder haar ware mij een grafgewelf, de wereld eene woestenij...»

«Maar, lieve Hemel, heer graaf,» stamelde de geheel verbijsterde oude; «Gij spreekt waarachtig zulke zonderlinge taal, als of gij — als of gij — inderdaad zelf op de freule verliefd waart.»

Verstomd en bevend stond daar graaf HENDRIK. De woorden des ouden WERNER's waren voor hem als een bliksemstraal: zij gaven hem een klaar insigt in zijn eigen hart. Eenige oogenblikken waren noodig om hem het vrij gebruik der rede te hergeven.

«WERNER,» zeide hij eindelijk met een' glimlach, maar een' pijnlijken glimlach. «Onzer hoofden zijn niet rigtig: daarom, gaan wij te bed, en staan wij morgen verstandiger op.»

WERNER verwijderde zich, en vond de rust: niet zoo zijn heer. In hevige gemoedsbeweging doorwandelde hij zijn ruim slaapvertrek, zonder zich een helder denkbeeld te kunnen vormen. Somwijlen belachte hij zich zelven, dan weder meende hij zich te moeten vertoornen, over de streek, hem door zijn eigen hart gespeeld. Maar spoedig leerde hij dat hart verstaan, en gevoelde zijne liefde tot LUITGARDE, in alle derzelver, hem tot dus verre onbewust gebleven kracht. «Ja,» zeide hij eindelijk tot zich zelven, maar overluid, «ja, het is zoo, ik bemin haar, en zij is mijner liefde waardig.....»

Niet zoo onnatuurlijk als het welligt bij den eersten oogopslag mag schijnen, was graaf HENDRIK's langdurige onbekendheid met zijn eigen hart. Toen LUITGARDE op *Grünwald* kwam, was het beeld zijner schoone, maar trouwlooze verloofde nog geenszins uit zijne ziel gewischt. Door een' langer huiselijk verkeer, werd haar gezelschap hem aangenaam, en met innig welgevallen, ontdekte hij steeds meerdere en meerdere beminnelijke hoedanigheden in haar, die hij haar in den beginne niet had toegekend. Zoo lang zijne moeder leefde, kon hij ongehinderd haren omgang genieten, en na den dood der gravin, zeker op hetgeen beide aan deze hadden moeten beloven, leerde hij haar beschouwen, als ware het, als een onvervreemdbaar eigendom, hetwelk hij levenslang op dezelfde wijze zou bezitten. Zoo bleven verlangen en liefdekwelling hem onbekend, en hij zelf wist het niet, welk eene geheime inwendige magt hem overal, jegens de schoonste, aanminnigste van EVA's dochteren, koel en gevoelloos hield, en hem onwêr-

Den 27 Febr. was te Bremerhaven, en den 29 dito op de Elve de vaart, wegens veel drijfijs, genoegzaam gestremd.

Het schip Johanna Helena, Kapt. Hansen, van Bergen, den 1 Maart te Brielle binnengekomen, is den volgenden dag aan het Heuvelhoofd gehaald.

Te Bayonne lag den 27 Febr. in lading naar Amsterdam het schip Gesina Wilhelmina, Kapt. Smit; en lag den 26 dito tot vertrek gereed: die Elbe, Kapt. Moller, naar Amsterdam.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 3 Maart O. N. O. — Niets.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 3 Maart O. — M. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre. J. H. Hjelmstrom, Wuhbe, Bergen.

Het schip Weltevreden, Kapt. Lupcke, van Batavia, is door Zr. Ms. stoomschip Curaçao van voor het Pampus alhier op het kanaal gesleept.

BRIELLE en MAASSLUIS 3 Maart O. N. O. — Niets.

HAVRE 1 Maart. Bourne, Oceanus, Charleston. Holmstedt, Idogheten, Hamburg.

DUINKERKEN 26 Febr. Coutenaye, Semaphore, Rotterdam.

ANTWERPEN 3 Maart. Andersen, Helena, Gothenburg.

UITGEZEILD.

HELVOET 3 Maart. Niets.

Het schip Java, Kapt. Zeeman, naar Batavia, dat gisteren gemeld naar Zee zeilden, is door adsistentie van ijsloepen in Zee gebragt.

MARSEILLE 26 Febr. Lemenager, Elise, Antwerpen.

PALERMO br. 12 Febr. Schaefer, Pegasus, Amsterdam.

HAVRE 1 Maart. Boulanger, Tiger, New-Orleans. Drummond, Hanover, dito. Parsons, Georgiana, dito. Graham, Charlotte, dito. Littlefield, Palestina, dito.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 4 Maart 1840.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Keulen,	het schip	Jacob Wilhelm,	schipper Wilh. Bieltjes.
» Mainz,	» »	Noord-Holland,	» Th. Klosterman.
» Urdingen en Neuss,	» »	Johanna,	» J. Hell.
» Coblens,	» »	Rhijnvaart,	» Jb. Wilson.
» Mannheim,	» »	Fortuna,	» Joh. Ittschert.
» Duisburg,	» »	Mercuur,	» P. Muller.
» Dusseldorp,	» »	Vrouw Adelheid,	» G. Koene.
» Frankfort,	» »	Maria,	» Ns. Urmetser.

KEULEN 1 Maart. Niets gepasseerd.

In Lading: naar Rotterdam H. van Hees; naar Amsterd. H. Claasen Wm.

Rijnhoogte te Keulen, 1 Maart, 6 voet, 9 duim.

Carga-Lijsten.

ANTWERPEN.

RIO-JANEIRO, C. Locnes, *Belgique.* 1118 b. Koffij, J. L. Lemmé en Co.; 634 b. do., Handel-Maatschappij, te Antwerpen; 600 b. do., A. Ellerman; 100 b. do., W. Lynen en Co.; 103 b. do., G. en C. Kreglinger; 76 b. do., M. Serigiers; 160 b. do., Order.

HAMBURG.

NEW-ORLEANS, Heherst, *Johann Georg.* 300 b. Katoen, Von Leesen en Co.; 100 b. do., G. F. Schmidt; 79 b. do., J. C. F. Hagedorn; 160 b. 29 c.b. do., 12 k. 3 b. Kramerijen, Order.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HAVRE, 29 Februarij.

KATOEN. Er hebben deze week geene aanvoeren van het artikel plaats gehad; de verkoopen hebben bedragen 7.512 balen, als: 3.920 Louisiana van fr. 71 à fr. 95; 691 Mobile van fr. 81½ à fr. 87½; 1,550 Georgia van fr. 80 à fr. 86; 960 Virginy van fr. 81 à fr. 83; 72 Floridas tot fr. 72; 38 Bahia tot fr. 102½; 233 Haiti tot fr. 73; 29 Tinevilly tot fr. 70. De prijzen zijn zeer vast, en die der beste soorten zelfs iets hooger aan te nemen.

SUIKER. Hierin gaat bijna niets om, en de prijzen zijn slapper; 70 à 80 vaten Martinique en Guadeloupe zijn voor [illegible] fr. 58 à fr. 65, naar men zegt, afgedaan.

KOFFIJ minder gevraagd, doch onveranderd in prijs; 200 balen Haiti zijn tot fr. 68½ fr. entr. afgedaan. In veiling zijn 174 balen dito, beschadigd, van fr. 98 à fr. 115 cons., 296 balen Rio, besch., van fr. 93 à f. 114 cons., en 158 balen Java, insgelijks beschadigd, van fr. 118 à fr. 133 cons. verkocht.

RIJST. Carolina in mooije qualiteit ontbreekt, en zou fr. 38 à fr. 39 opbrengen; de middel en ordinaire qualiteit is niet gewild.

INDIGO. 6 kisten Bengaalsche zijn van fr. 10.50 à fr. 12.25, en 34 dito van fr. 11 à fr. 13.10 ter consumtie gekocht. Deze prijzen zijn fr. 1.40 lager dan de taxatie in Ao. Po.

POTASCH weinig begeerd; slechts 10 vaten Americaansche 1ste soort zijn tot fr. 41.50, en 2 dito 2de soort tot fr. 39, benevens 8 vaten Kasansche tot fr. 41.50 cons. afgedaan.

HUIDEN blijven gewild: 5,775 stuks drooge Montevideo zijn van fr. 98.75 à fr. 100 cons., 2,628 dito gezouten tot fr. 48 cons., 1,396 drooge Bahia tot fr. 85 à fr. 87.60, 2,218 dito gezouten tot fr. 64 à fr. 65, en 346 drooge gezouten Fernambuch tot fr. 88.75, alles cons. afgedaan.

ROTTERDAM, 3 Maart.

TABAK. Heden werden 71 vaten Virginy tot 20 cs. verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

DENDERMONDE, 2 Maart.

Witte *Tarwe* f 17 à f 16; roode f 17.2.6 à f 16.5. *Rogge* f 9.10 à f 9. *Haver* f 6.15 à f 6. *Raapolie* f 54. *Lijnolie* f 44 à f 44½. *Lijnzaad* f 13 à f 14.

ROTTERDAM, 3 Maart.

Door de vernieuwde stremming der rivier- en binnenwateren, is de aanvoer van *Granen* sedert 14 dagen zoo nietig, dat men geene geregelde Korenmarkt heeft gehouden.

Tarwe vindt in Zeeuwsche soorten vraag ter verzending, en is sedert 14 dagen f 18 hooger te noteren. Zoo op het water als van den zolder is voor gewone qualiteit f 279, 285, 294, voor mooije f 300 besteed. Roode *Tarwe* minder gezocht, en slechts f 3 hooger verkocht; 129, 130, 133 ℔ Rijn f 315, 320, 325; 129 ℔ Kleefsche f 312; 129 ℔ roode Nassau-Dietze f 318, 320; 127, 128 ℔ Bovenlandsche f 285, 290; 123 ℔ geringe bonte Koningsberger f 322; 125 ℔ oude roode Koningsb. f 360; 127 ℔ jarige witbonte Poolsche f 279, alles in consumtie verkocht.

Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche gezocht, doch niet ter markt. Pruissische weinig gezocht; 119 ℔ goede jarige f 160 verkocht. Gedroogde f 3 hooger; 118, 120 ℔ puike Koersche f 186, 188; 119, 120 ℔ Pernau f 190, 191; 116, 117 ℔ Riga f 169, 172; 118 ℔ puike dito f 176; heden weder f 3 hooger gehouden.

Garst bijna niet aan; gedroogde f 3 hooger; 110 ℔ Pernau f 192; 105 ℔ Koersche f 187.

Haver. Brouwsoorten schaars, en hoog gehouden; 87, 89, 91 ℔ Groninger dikke f 122, 126, 128; Voer vond weinig vraag.

Boekweit was vorige week f 10 hooger; Noord-Brab. f 305, 310; heden weder f 10 hooger gehouden.

Erwten, witte en bruine *Boonen* schaars, weder 20 cs hooger gehouden.

Paardenboonen, zeer weinig ter veil, en f 12 hooger gehouden, f 165, f 175. *Schapenboonen* f 180, 185. *Duivenboonen* f 185, 200, naar qual.

Koolzaad, op de ongunstige berigten, wegens het te veld staande, vorige week £ 4 hooger besteed; voor puik Vlaamsch £ 60 geboden; heden weder £ 2 hooger gehouden; Vlaamsch £ 62, puik Overmaasch £ 60 gepresenteerd.

Lijnzaad sedert 14 dagen f 5 hooger; 112 ℔ puik Odessa f 310; 107 ℔ Riga f 280 verkocht.

Hennepzaad niet in omgegaan.

De *Staatscourant* bevat het volgende:

SMIRNA, 27 Jan. Gedurende het jaar 1839, kwamen in deze haven tien Nederlandsche schepen, waarvan vier uit Rotterdam (waaronder één in ballast), twee uit Vlaardingen, één uit Amsterdam, twee uit Triest en één uit Messina. Deze vaartuigen hebben aangebragt: suiker, ijzer- en staalwerk, jenever, kardetten, tegels, boter, kaas, hammen, garst, loodwit, kruid en verschillende andere goederen. Van hier naar Nederlandsche havens zijn over hetzelfde tijdvak elf schepen, waaronder zeven Nederlandsche vertrokken, met de volgende artikelen, als: hennepzaad, zwarte, roode, Beylerge- en sultane-rozijnen, krenten, opium, salep, sponsen, fillik, siam, gele beszen, teftik, tapijten, reukwerk, dadels, enz.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Kunsten en Wetenschappen.

H. W. ERNST. (1)

LEIPZIG 14 Januarij 1840. Het gezegde van Berlioz, dat Ernst, gelijk Paganini, de wereld van zich zou doen spreken, begint bewaarheid te worden. Ik heb bijna alle de violisten van onzen tijd gehoord, van Lipinski af tot Pruniz toe. Een elk van hen vond bij het publiek zijne enthusiastische partij. Sommigen hielden het met Lipinski: het bewonderingwekkende van deszelfs persoonlijkheid springt al dadelijk in de oogen; men behoeft slechts eenige zijner grootsche toonen gehoord te hebben; anderen dweepten over Vieuxtemps, den geniaalsten van alle jeugdige virtuosen, die thans reeds zoo hoog staat, dat men niet zonder heimelijke vrees aan zijne toekomst kan denken. Ole Bull gaf ons, als ware het, een diepzinnig raadsel op te lossen, waarmede wij nog niet in het reine zijn; te weten, hij vond eene magtige tegenpartij; en zoo hebben vervolgens de Beriot, C. Muller, Molique, David, Prume, een elk van hen zijn bijzonder publiek ten zijnen voordeele, een elk zijnen schilddrager in de critiek. Maar Ernst weet, zoo als Paganini, alle partijen tevreden te stellen, alle voor zich te kunnen winnen, wanneer hij wil; zoo als hij dan ook, vertrouwd met alle scholen, zich eene baan tot de zeeldigste eigendommelijkheid heeft gebroken. Insgelijks komt hij Paganini het naast, ten opzigte van improvisatorische kracht, de bekoorlijkste begaafdheid in eenen virtuoos; en deze zal dan misschien ook wel een gevolg van zijnen vroegeren veelvuldigen omgang met Paganini zijn. Ernst is te Brünn geboren, kwam, nog zeer jong zijnde, in het Conservatoire te Weenen, leerde vervolgens Paganini kennen, en deed in 1830 zijne eerste kunstreis naar den Rijn, ten zelfden tijde dat Paganini ook daar was. Zijne buitengewone virtuositeit, alhoewel zij nog veel van de speelwijze van Paganini had, en dus naar eene nabootsing geleek, baarde reeds toenmaals veel opziens. Gedreven door jeugdigen overmoed, gaf hij juist in die steden concerten, waar Paganini kort te voren gespeeld had. Met eene blijde aandoening breng ik mij die concerten in eenige steden aan den Rijn te binnen, waar hij als een Apollo de Heidelberger muzenzonen in zijn gevolge mede trok. Zijn naam leefde in aller mond. Daarna hoorde men in langen tijd niets van hem; hij was naar Parijs vertrokken, alwaar het tijd kost, om slechts gehoord te worden. Onafgebroken studiën deden hem vooruitgaan; de invloed van Paganini verdween van lieverlede, totdat wij eindelijk in de laatste jaren zijnen naam weder zien verschijnen, en hem onder de eerste virtuosen van Parijs hooren noemen. Zijn langgevoedde wensch om zijn vaderland eens weder te zien, en aan zijne landgenooten proeven van zijn gevorderd meesterschap te geven, werd al levendiger in zijnen boezem. Nadat hij nu in den verleden winter de Nederlanden doorkruisd, en aldaar binnen weinige maanden zestig tot zeventig concerten gegeven had, vertrok hij, na een kortstondig verblijf te Parijs, naar Duitschland. Als een kunstenaar, die van zijne kunst zeker is, had hij het versmaad zijne reis vooraf te doen aankondigen; zoo deed hij zich dan, op toespraak van Marschner, eerst te Hanover en vervolgens te Hamburg en op andere plaatsen in dien omtrek in vele concerten hooren. Zoo hebben wij hem dan ook, bijna geheel onvoorbereid, alhier zien optreden. Zijn eerste concert te dezer stede (4 Januarij) was niet zeer vol; maar het publiek scheen verdubbeld te zijn, zoo luidruchtig was de bijval, die hem toegejuicht werd. Het schoonste en schitterendste van de stukken, welke hij op dien avond voordroeg, waren variatiën van Mayseder, die hij in de bekoorlijkste luim met eigen variatiën doorweefde, en met eene cadence besloot, zoo als wij immer slechts van Paganini gehoord hebben, wanneer deze, vol van humoristischen overmoed, alle de betoovering van zijne kunst ten toon spreidde. De bijval, die daarna aan Ernst te beurt viel, ging de gewone maat van Noord-Duitsche geestdrift te boven; en zoo er kransen voorhanden geweest waren, zouden zij in menigte op den grooten meester toegevlogen zijn. Deze onderscheiding valt hem gewis nog eens spoedig ten deel, al mogt hij, die de bescheidenste en stil voor zich heen levende man is, zich aan dezelve willen onttrekken. Aanstaanden Maandag (2) zullen wij het geluk hebben hem nog eens te hooren. Hij is vóór eenige dagen naar de nabij zijnde hoofdstad vertrokken. Dan echter, (en mogten wij toch ook zelfs zijn *Carnaval de Venise* ten gehoor bekomen!) zijn wij voornemens nader te berigten over hem, wien, zoo als het schijnt, door dien beroemde Italiaanschen toovenaar, bij deszelfs afscheid van de kunstwereld, het geheim van zijne kunst is toevertrouwd geworden, om [illegible] leerling ten naijver, en allen tot een hoog kunstgenot te verstrekken.

(1) *Reeds vóór lang was de Redactie voornemens ook hare stem in de polemiek tusschen de Ernstianen en Moliquianen uit te brengen; maar wetende, dat Ernst te Leipzig verwacht werd, heeft zij gewacht tot dat van daar uitspraak over de talenten van Ernst zou gedaan worden. De tegenpartij van Ernst beroept zich wel eens op het Leipziger tijdschrift* Neue Zeitschrift für Musik *als op het hoogste gereytshof bij muzijkale twisten; en juist uit dat blad is het onderhavige artikel, hetwelk den roem van Ernst bevestigt, overgenomen.*

(2) *Een later blad van hetzelfde tijdschrift zegt, dat Ernst, door onpasselijkheid te Dresden langer is opgehouden geworden, en dat hij eerst den 27 Januarij zijn tweede concert te Leipzig zou geven.*

DE HEER REMMERS.

Eergisteren, ter gelegenheid der opvoering van Beethoven's *Fidélio*, in den schouwburg alhier, hadden wij het genoegen, den heer Remmers, eersten violist van Z. M. den Keizer aller Russen, twee stukken te hooren voordragen, op eene wijze, die den hoogen rang van dezen kunstenaar voldingend bewees.

Mogten wij, gedurende dezen winter, de verheven talenten van zoo vele teregt beroemde toonkunstenaren bewonderen, des te grooter was de verrassing, toen wij in den heer R. eenen kunstenaar mogten leeren kennen, wien, zonder den minsten twijfel, nevens allen, die wij vroeger hoorden, eene roemvolle plaats toekomt. Door de voordragt eener fantaisie van Singer, verwierf de gevoelige kunstenaar reeds de luidste toejuichingen; doch de uitvoering van een concert van de Bériot, met eene cadence, vol van de bevalligste en stoutste gedachten en wendingen, zette daarna den stempel op het talent van den virtuoos. Het applaudissement, dat zijne voordragt bekroonde, was inderdaad verdoovend, en de eer der uitroeping viel den kunstenaar ten deel, ofschoon hij, welligt uit te groote bescheidenheid, aan de algemeene roepstem geen gehoor gaf.

Het spel van den heer R. munt uit door krachtigen, bevalligen toon en volkomen zuiverheid; zijne juistheid en vaardigheid in de uitvoering van dubbeltoonen, trillers of in één woord, van alle de moeijelijkheden der nieuwere compositie, zijn inderdaad bewonderenswaardig; maar boven alles wordt de toehoorder getroffen door het natuurlijk, of liever zoo geheel kinderlijk, ongekunsteld gevoel, dat zijne voordragt van melodiën kenmerkt. Om kort te gaan: de heer R. is een kunstenaar van hooge verdienste; zijne manier is aan de Duitsche school ontleend, en wanneer hij dan ook al dat dweepende, dat overdreven romantische in zijn spel mist, hetwelk door sommige kunstliefhebbers welligt wat te hoog vereerd wordt, zoo kan de heer R. niettemin gerust zijn door zijn uitmuntend spel, zoowel den gevoeligen mensch, als den gestrengen kunstregter volkomen te zullen bevredigen.

De heer R. vertrekt eerstdaags naar Amsterdam — het kunstminnend publiek der hoofdstad zal derhalve gelegenheid hebben den verdienstelijken man te hooren, en hem de hulde te brengen, waarop zijn verheven talent de volste aanspraak heeft.

'sGRAVENHAGE 2 *Maart* 1840. R.

Advertentiën.

(5286) C. VAN CAMPEN,
MAKELAAR,
zal, op *Dingsdag* den 10den *Maart* 1840,
voor het Huis, geteekend No. 57, in de Warmoesstraat en hoek van de Wijde Kerksteeg, te *Amsterdam*, Publiek
VERKOOPEN:

Alle de nog overig zijnde LAKENS en GEMAAKTE KLEEDEREN, door de *Finale Quitering van Affaire*, afkomstig uit het LAKEN-MAGAZIJN van den Heer L. NIPKENS.

Breeder volgens Billetten omschreven, en Maandag te voren voor een ieder te bezigtigen.

(5287) *Nederlandsche Handel-Maatschappij.*

De DIRECTIE maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden, te *Amsterdam*, op *Woensdag den* 18 *Maart* 1840:

686 Pakken *Java* TABAK, liggende aldaar.

De Notitiën met de Veilconditiën zullen in tijds worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 4 Maart 1840.

VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOY, *Directeur, fung. Secretaris.*

(5288) **AENBESTÉEDING.**

BORGEMEESTER en SCHEPENEN der Stad *Antwerpen* zullen op Maendag 30 Méert aenstaende, ten 12 Ueren, op het *Raedhuys* aldaer, overgaen tot de *AENBESTÉEDING* van het UYTBAGGEREN en DIEPHOUDEN van het *KLEYNE DOK*. De Aenbestéeding geschiedt vóor eenen termeyn van 12 Jaeren.

Het Kohier van lasten ligt ter inzaege der liefhebbers op het Stadhuys te *Alkmaer*, *Amsterdam*, *Berg op Zoom*, *Breda*, *Doel*, *Dort*, *Goes*, *Gorcum*, *Middelborg*, *Rotterdam*, *Tolle*, *Vlissingen*, *Zas van Gend* en *Zierkzee.*

ANTWERPEN, 19 *Februarij* 1840.

Ter ordonnantie:
Den Secretaris:
WELLENS.

Den Borgemeester,
GÉRARD LE GRELLE.

Uitnoodiging aan HH. Fabrijkanten.

Iemand, hier ter Stede eene Affaire in alle soorten van NAAIZIJDE, KATOENEN en LINNEN GARENS, BAND, WOL, SAJETTEN en TAPISSERIEWERK, en wat tot zoodanige Affaire behoort, oprigtende, verzoekt HH. Fabrijkanten, in bovenvermelde Vakken, hunne Prijs-Couranten wel zoo spoedig mogelijk te willen inleveren, onder Lett. L., aan het Bureau van den *Avondbode*, in de Warmoesstraat te Amsterdam. (5289)

(5290) Door omstandigheden buiten bestaan, biedt zich IEMAND aan, 40 jaren oud, van een gezond gestel, de Hollandsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche talen volkomen magtig, om met eene Familie als BEDIENDE eene Reize te maken door *Holland*, *Frankrijk*, *Duitschland* en *Engeland*, en is van de beste informatiën van zijn persoon voorzien; iemand zoodanig persoon wenschende te engageren, gelieve men zich, ter nadere inlichting, te vervoegen, per *franco* brieven, onder Lett. S., aan het Bureau van den *Avondbode.*

(5291) **GEZIGTEN**
in de Omstreken van *Haarlem*,
Naar de Natuur geteekend en op steen gebragt door P. J. LUTGERS.

De Zevende Aflevering van dit Werk, hetgeen eene ruime deelneming is te beurt gevallen, en onder anderen vereerd is geworden met de inteekening van HH. KK. HH. Mevrouw de Prinses van Oranje, Prins Frederik der Nederlanden, Prinses Albert van Pruissen, enz. enz., is heden verzonden en verkrijgbaar gesteld bij de Boek- en Kunsthandelaren FRANS BUFFA & ZONEN, te *Amsterdam*; de Wed. A. LOOSJES Pz., te *Haarlem*; A. BAKHUYZEN en A. VAN HOOGSTRATEN Jr., te *'s Hage.*

(5292) Heden is bij de Boekhandelaars WEYTINGH en v. d. HAART van de Pers gekomen, en alom verzonden:

1°. Berigt van Inteekening op een Beknopt Geschied-, Aardrijks- en Fabelkundig Woordenboek der Classieke Oudheid voor Ongeletterden, door J. H. A. WEYTINGH, Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doctor, Rector der Latijnsche Scholen te *Harlingen*, waarvan de Inteekening, bij alle Boekhandelaars, openstaat tot 1 April e. k.

2°. Nieuwe Wis- en Natuurkundige Verhandelingen van het Wisk. Genootschap: *Een onvermoeide Arbeid*, enz., 1ste deel, 2de stuk, 1ste stuk, [illegible] door R. LOBATTO en JONKHEERT, f 1.10.

Verder worden met succes gedebitoerd:

1°. DIRK SLUIJTER, Gemakkelijk Engelsch Lees- en Vertaalboek voor Eerstbeginnenden. . . . . f 0.[illegible]

2°. Uitgelezen Verhalen voor Jongelieden, met 6 Platen. . . » 1.[illegible]

Terwijl van het Vaderlandsch Leesmuseum voor Jongelingen en Meisjes door G. ENGELBERTS GERRITS, het 2de Stukje op de Pers is, om den 1°. April te worden verzonden.

(5293) *Hebreeuwsch-Nederduitsch*
WOORDENBOEK,
door M. LEMANS en S. J. MULDER,
in groot 8vo., ruim 700 blads. in 2 kolommen. — Prijs f 7,
(*in plaats van* f 8.50)

Verkrijgbaar bij JOHANNES MULLER, Kalverstraat; VAN EMBDEN & Co., Zwanenburgwal; en BELINFANTE & DE VITA, Weesperstraat, te *Amsterdam.*

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Donderdag 5 Maart 1840. *Ter gelegenheid, dat Zijne Majesteit de Koning den Stads Schouwburg met Hoogstdezelfs tegenwoordigheid zal vereeren:* DE NEVEN, Blijspel in vier Bedrijven. Gevolgd door: ZEPHYR, Nieuw Ballet-Pantomime, gecomponeerd en gemonteerd door den Heer *Isidore Carey*; Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, Muzijk van den Heer *G. H. Broekhuyzen Jr.* en nieuwe Costumes.

Aanvang ten Half Zeven Ure.

THÉATRE FRANÇAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDUY.
(No. 62 de l'Abonnement.)

Jeudi 5 Mars 1840. LE PRÉ AUX CLERCS, Opéra Comique, en 3 Actes, paroles de *Planard*, Musique de *Herold*. Précédé par: LA MARRAINE, Vaudeville, en 1 Acte, par *Scribe*, *Lokroy* et *Chabot.*

On commencera à 6½ heures précises.

Incessamment la première représentation de: LE DOMINO NOIR, Opéra Comique, en 3 Actes, au Bénéfice de Mr. *Roger.*

Mercredi 25 Mars 1840. Grand CONCERT de Mr. *W. P. de C. Vrugt.*

Salon des Variétés, in de Nes.

Donderdag 5 Maart 1840. *Eene eerste Voorstelling van:* DE LEUGENAAR EN ZIJN' ZOON, Blijspel in één Bedrijf, naar het Hoogduitsch, door *S. I. Ximenes.* Na hetzelve: DE KETELLAPPER VAN ST. FLOUR, Blijspel met Zang in één Bedrijf. Tot Slot: DE BLOEDZUIGERS, Blijspel met Zang in één Bedrijf.

De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zullen worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

JR. DUPORT.

GRAND SALON.

Donderdag 5 Maart 1840. DERTIG JAREN, OF HET LEVEN VAN EEN DOBBELAAR, Tooneelspel in drie Tijdvakken. Na hetzelve: Mimische, Athletische en Akademische Standen, door den Heer *Rosel*, Lyonsche Hercules, en Familie.

De Entrée is 60 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. Tweede vertering 30 Cents

Door de groote der representatie, aanvang ten 7 Ure,

C. BENJAMIN.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.